

BMN-2021-1284

§ 68. Remissvar, avseende strandskyddsutredningens betänkande inlämnat december 2020 enligt direktiv i "Januariöverenskommelsen"

Yttrande

Bygg- och miljönämnden har granskat det betänkande som utredningen har lagt fram och har följande synpunkter:

1) Nämnden välkomnar att Utredningen tar bort

- a) återinförande av strandskyddet i detaljplaner som ändras.
- b) tar bort strandskyddet för konstgjorda vatten skapade efter 1975 som t ex dammar, viltvatten, fosfordammar och diken.

2) Små sjöar och smala vattendrag

Nämnden anser det vara fel att undanta sjöar (=tjärnar) < 1 ha och naturliga vattendrag med orörda strömfåror smalare än 2 m från strandskyddet. Dessa har lika stort skyddsvärde som deras större dito men varje enskild exploatering har relativt större påverkan på dessa vatten. Man borde här kunna tänka sig en smalare strandskyddszon på exempelvis 25 m (ungefär två trädlängder, vilket också är Skogsstyrelsens rekommendation för att spara kantzoner vid skogsbruk). Sett ur landsbygdsperspektiv är det f ö inte dessa små vatten som är den huvudsakliga attraktionskraften för byggande, varför utredning borde tittat mer på sjöar större än 1 ha och vattendrag bredare än 2 m.

3) Strandområden vid sjöar och vattendrag som undantas

Förslaget att Kommuner ska få föreslå så kallade Landsbygdsområden undantagna från strandskyddet men att Länsstyrelsen ska godkänna undantagen leder sannolikt till att likvärdiga områden i landet värderas olika beroende på vilken Länsstyrelse. Här borde i stället en central myndighet som t ex Naturvårdsverket gå igenom landet ända ner till kommunnivå för likvärdig bedömning mellan olika län samtidigt som man kan få ett differentierat strandskydd beroende på om det är en glesbygdskommun eller en tätt befolkad kommun. I flera län omfattar residensstadskommunen hälften till 2/3 av befolkningen varför de interregionala skillnaderna i befolknings- och exploateringstryck kan vara väsentliga. Problematiken för kommunerna ligger till stor del inte i befintligt regelverk (som behöver förbättras) utan i Länsstyrelsernas och Domstolarnas i vissa fall till synes överdrivet restriktiva tolkningar av lagtext och med försummande av strandskyddets syften, se f ö nästa punkt. Det är långtifrån säkert att denna av Utredningen föreslagna lagändringen har någon betydelse för glesbygdskommuner, vilket ju var Utredningens huvuddirektiv.

4) Ompröva dubbelprövningen!

Varför ska länsstyrelserna pröva samma sak som kommunerna redan prövar? Det är slöseri med samhällsresurser. Har man lämnat ett förtroende till kommunerna för prövning finns inte

Bygg- och miljönämnden

anledning kvar för Länsstyrelse granskning annat än i undantagsfall som t ex överklaganden. Man kan också tänka sig en modell där enbart vissa skäl som åberopas skickas för granskning av en central myndighet, då till exempel Naturvårdsverket för att få en likvärdig granskning över landet (för att inte riskera en urvattning av strandskyddet som ledde till dubbelprövningen från år 2009). En ny granskningsmodell för att spara på såväl kommunala, som statliga resurser och för att snabba på handläggningen är synnerligen angelägen!

5) Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, utgåva 2

Rubriken syftar på den bok som Naturvårdsverket och Boverket gav ut år 2009 med ny upplaga 2012 och som anger hur kommuners och länsstyrelsers personal skall handlägga ärenden. Ett antal saker behöver skrivas om eller förtydligas då senare rättspraxis hamnat långt utanför avsikten med strandskyddet och långt utanför allmänt rättsmedvetande. Saker som inte tagits upp i utredningen är t ex:

- *Gemensamma bryggor* – låt dessa få dispens på lämpliga platser, då behövs ej många enskilda och man stävjar lättare ”svartbyggen”.
- *Obebyggda bostadsfastigheter* – varför kan inte dessa, gränssatta av Lantmäteriet, få dispens för boningshuset
- *Dra ner kravet på avskiljande väg!* Rättspraxis har utvecklats från att vara just avskiljande väg till krav på att den avskiljande vägen ska vara asfalterad 70-väg med mittlinje för att medge dispens. Betydligt mindre och smalare vägar har avskiljande effekt.
- *Dito gällande bebyggelse.* Som avskiljande bebyggelse borde det räcka med en bebyggd fastighet mellan strandlinjen och den ansökta byggnationen. Nu tillämpas krav på att det ska vara avskiljande bebyggelse på 2-3 sidor om den tänkta byggnationen.
- *Förläng respiten för återuppbyggnad.* I den mån det ska behövas dispens för återuppbyggnad till samma storlek och skick borde den gångna tiden för att erhålla dispens för hus, 7 år, och bryggor, 1 år, förlängas till åtminstone 10 år. Det är stora investeringar för människor och ekonomiska medel finns inte alltid snabbt tillgängliga.

6) Komplettera Utredningen eller tillsätt ny utredning!

- Behåll de två punkterna a) och b) som är nämnda i punkt 1) ovan och inför de som ny lagtext 2022-01-22
- Tillsätt ny utredning under 2021 med mål att få ny lagtext på plats 2022-07-01 om det inte redan under 2021 går att korrigera eller tillägga i Utredningen.
- En ny utredning borde involvera kommuner, organisationer och allmänhet, inte bara enstaka experter, för att få bred acceptans och inte riskera att frågan blir olöst med fortsatta konflikter.
- Föreliggande Utredning har försummat att det framförallt är regelverkets tolkning som är ett stort problem för många kommuner (och sökande privatpersoner och företag). Utredning säger svepande att det bör vara lättare att få dispens i glesbygd och svårare vid tätbygd och kuster men föreslår inte alls hur, se punkt 5).

Bygg- och miljönämnden

Dagens sammanträde

Yrkanden

Lars O. Holmgren (BOA), Jan Holmberg (M), Anders Kjellgren (M) och Mikael Myhrberg (SD), yrkar att punkt 2 ska tas bort från skrivelsen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandet och finner att bygg- och miljönämnden beslutar att bifalla förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Miljödepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm
m.registrator@regeringskansliet.se

